

6-7 Eylül Pogromu: Türkiye'nin "Kristal Gecesi" ve Lanetli Öteki Rumlar

05.09.2021 • Güncel Müdahaleler, Ulusal Sorun • Yeni Komünizm

Editörün notu: Aşağıda bir okurumuz olan **Edip Aras**'ın yazdığı yazı 6-7 Eylül Pogromunda yaşanan olayları ve bunun temellerini analiz etmektedir. Başlıkta geçen "Kristal Gece" (Kristallnacht) 1938 10 Kasım'ında Nazilerin Yahudi işyerleri, evleri ve sinagogları yağmaladığı, çok sayıda kişinin öldürüldüğü ve darp edildiği geceye verilen isimdir.

Tıpkı diğer "Türk" olmayanlar gibi Rumların Türkiye tarihinde gizlenmesinden, kendileri yokmuş, yaşadıkları olmamış gibi davranılmasından ve başka birçok sebepten ötürü yazıya geçmeden evvel 6-7 Eylül olayları hakkında ufak bir oryantasyon yapmakta fayda bulunmaktadır.

6 Eylül 1955 tarihinde Selanik'te Atatürk'ün evinin çevresinde bomba patlatıldığı ve evin hasara uğratıldığı haberi ile yankılanan Türkiye'de tansiyon oldukça artmıştı. Ancak gerçekte patlayan şey ses bombasıydı ve gerçekteki durumun haberde yaratılan algıyla uzaktan yakından alakası yoktu. Akşam saatlerinde İstiklal Caddesi başta olmak üzere İstanbul'daki bütün Rumların evleri, iş yerleri yağmalanmaya, kiliseler yakılmaya, insanlar öldürülmeye ve "gavur savaş ganimeti" mantalitesiyle birer mülk olarak görülen kadınlara tecavüz edilmeye başlandı. İki gün boyunca pogroma uğrayan sadece Rumlar değildi, Ermeniler ve Yahudiler de bu pogromun ikincil kurbanları arasındaydı. 6 Eylül akşamından 7 Eylül sabahına kadar talan devam etti. Asker, polis ve hükümetten en ufak bir ses seda çıkmamaktaydı, adeta şehrin göbeğinde "meşru" bir talan yapılıyordu. Bütün bu yağmaya ve kıyıma maruz kalanlar kendi kaderlerine terk edilmiş haldeydi, kimileri komşuları sayesinde korundu, evlerinin önüne Türk bayrağı asarak "Biz de bu vatanın evladız." gibi yaklaşımlarla canlarını ve mallarını korumak zorunda kaldılar, kimileri ise komşularına sığındı veya gayrimüslim olduklarını reddederek bundan

kaçınmaya çalıştılar ancak birçok insanın böyle bir imkânı olmadı. Pogromun sonunda şehir savaş alanı gibiydi, kimileri canlarından ve birçok Rum da mal varlıklarından olmuştu. Her ne kadar sayıdan emin olunmasa da ve daha fazlası olduğu iddia edilse de en az 11 ila 30 kişi hayatını kaybetmiş (gayri resmî rakamlara göre iddia 300'e kadar varmaktadır), 73 Ortodoks kilisesi ateşe verilmiş, mezarlıklarla beraber 26 okul talan edilmiş, binlerce ev ve işyeri ve on binlerce mala zarar verilmişti. Resmi rakamlara göre 60 kadın tecavüze uğramıştı ancak şikâyetle bulunmaktan korkan, utanan kadınlar sebebiyle bu sayının 400 civarı olduğu tahmin edilmektedir. Olayların çirkinliği yetmezmiş gibi bütün bu olanlardan sonra Türk şovenizmi ve faşistliğiyle köpürmüş kimseler suçu Rumlara atmış ve kendilerinin tahrik edildiklerini basına beyan etmişlerdir. İlerleyen yıllarda, Rumların ciddi bir kısmı zamanla göç etmek zorunda kaldı ve şehrin ticari merkezleri Rumlardan arındırılmaya ve Türklerle doldurulmaya başlanmıştı.

Olayların ilginç ve dikkat çekilmesi gereken diğer önemli kısmı ise bunun sadece kendiliğinden olmuş bir pogrom olmamasıydı, şehrin her bir yanından taksi, vapur, otobüs, kamyon ve benzeri araçlarla gruplar halinde benzer kıyafetlerle ve zarar verici aletlerle getirilen insanlar bu olayda rol oynamıştı. Açıkçası bütün bu olayların planlanmamış olduğunu ve organize şekilde ekiplerin gelmediğini iddia etmek için kaçık olmak gerekir. Asker ve polis tarafından bütün bu olaylar olurken en ufak bir müdahale olmaması tüyler ürpertici bir gerçektir.

Ulusal Sorunun Fark Edilmesi Gereken Varlığı

Şunu anlamak gerekir ki 6-7 Eylül Olayları veya bir grubun Kürt olduğu için katledilmesi kendiliğinden olan ya da sadece başlı başına bir avuç kendini bilmez, kötü niyetli insanın faaliyetleri değildir. Bunu iddia etmek bizi gerçeklikten uzaklaştırıp bırakın sorunun kaynağını sorunun varlığını bile görmemize engel olmaktadır. Ulusal sorun “bir grup insanda” değil temelde yatmaktadır. Başka bir yazıda da belirtildiği üzere şunu anlamak gerekir: **“...bu cumhuriyetin temeli Kürt ulusunun baskı altına alınması ve Ermeni Soykırımı üzerinden temellenmiştir. Nitekim bu ülkenin tarihi aynı zamanda ezilen ulusların ve dini azınlıkların daimî baskı altına alınmasının da tarihidir.”[1]**

Türkiye tarihi boyunca 6-7 Eylül olayları dışında Rumlara yapılan saldırılar ve hem dolaylı yoldan hem de direkt yoldan yaptırılan zorunlu göçler Rumların “buralı” olmadıkları algısı

yaratılarak meşrulaştırılmaya çalışılmıştır. Özellikle zorunlu göçler esnasında, “Rumlar zaten Yunanistanlı” imajı çizilerek toplumun hafızasına bir darbe daha vurulmuştur. Hem bu ve bunun gibi daha birçok önemli sebeplerden hem de gayrimüslimlerin sayısının akıl almayacak derecede azalmasından sebep, bugün sanki gayrimüslimler hiç bu coğrafyada bulunmamış, Ermeni, Ermenistanlı; Rum, Yunanistanlı algısı hâkim olmuş durumdadır.

Günümüzde gayrimüslimlerin sayıları ne kadar az kalmış olursa olsun bugün hala ötekileştirilmektedirler. Faşist iktidar ortağı gerici BBP genel başkanı ise Rum okul ve kiliselerinden Rum ibaresinin, Ermeni okul ve kiliselerinden ise Ermeni ibaresinin kaldırılmasını mütekabiliyet ilkesine dayandırıp kendini gayet meşru göstererek teklif etti. Teklifin absürtlüğünü bir kenara bırakırsak, bu beyan açık bir şekilde “Türk” olmayan bir kimliği reddetmekte ve kimliklerin üstünü örtmektedir, her ne kadar Lozan’da bu gibi meselelerin aşıldığı iddia edilse de. Aslında bu durum ulusal sorunun nasıl tezahür ettiğinin bir sürü göstergesinden sadece bir tanesidir. Kıbrıs meselesi gündem olduğunda “Türk sözünde durur ama Rum sözünde durmaz.” diyen Erdoğan, gerici rejimiyle beraber ötekileştirmeyi devam ettirmekte ve Türk şovenizmini de kullanarak toplumu faşist temelde kutuplaştırmaktan geri durmamaktadır. Nitekim bugün, Türkiye’nin Ermenistan veya Yunanistan ile ilgili dış ilişkilerinde artan herhangi bir gerilim durumunda yine Türkiye’de insanlar Ermeni ve Rum kiliselerine saldırmaktadır. İşin acı kısmı, bu artık normalleşmiştir; oldukça beklendik bir olay olarak görülmeye başlanmış ve bir adete dönüşmüştür. Son 550 senede fetih kutlamalarının da en çok AKP iktidarı altında arşa çıktığı ve başka bir boyut aldığı, artık kaçırılmaması gereken bir milli bayram havasında kutlanması da dikkate değerdir.

Belki de anlaşılması gereken en önemli noktalardan biri ise, bu ulusal baskının sadece bir veya birkaç rejime veya partiye ait olmamasıdır. Ulusal baskı, bu ülkenin en başından beri temelinde var olmaktadır ve Türk hâkim sınıfları kendi tarih yazımıyla da bunu pekiştirmekte, yeri geldiğinde gizlemekte, yeri geldiğinde ise meşrulaştırabilmektedir. Bu noktada İbrahim Kaypakkaya’nın dile getirdiği bu kısım, hâkim ulus şovenizminin aslında hiç de o kadar masum olmadığını ve nasıl bilim dışı bir saçmalıklar silsilesiyle oluşturulduğunu biraz olsun göstermektedir:

“Kemalist diktatörlük, Türk şovenizmini körüklemeye girişti. Tarihi yeni baştan kaleme alarak, bütün milletlerin Türklerden türediği şeklinde ırkçı ve faşist teoriyi piyasaya sürdü. Diğer azınlık milliyetlerin tarihini, kitaplardan tamamen sildi. Bütün dillerin Türkçeden doğduğu şeklindeki Güneş Dil Teorisi safsatasını yaydı. “Bir Türk dünyaya bedeldir”, “Ne mutlu Türküm diyene” cinsinden şovenist sloganları ülkenin her köşesine, okullara, dairelere, her yere soktu.”[2]

Bugün Güneş Dil Teorisi resmî ideolojinin gündeminde değildir, ancak burada anlaşılması gereken şey bu ve bunun gibi kaçık şeyler zamanında yapılmış ve artık etkisi kalmamış, geride kalan hatalar olarak geçilip bırakılmamalıdır. Bugün dünyanın her bir yanında hala bilim dışı saçmalıklar yoluyla toplum negatif bir şekilde kutuplaştırılıp, canavarca sömürülüyorsa bu sadece Türkiye’ye özgün bir sorun değildir. Ulusal sorun bu sistemin içinde çözölemeyecek kadar sisteme bağılıdır. Ezilen uluslara uygulanan baskı ve bunun yöntemi, toplumu şoven bir duyguyla negatif kutuplaştırmaya yaramakta ve hâkim sınıfların kitleleri deyim yerindeyse meşru bir şekilde sömürmesine hizmet etmektedir. Değindiğim bir diğer yazıda da belirtildiği gibi:” **Ne Amerikan hâkim sınıfları Siyahiler üzerindeki baskı olmadan, ne de Türk hâkim sınıfları Kürt halkı üzerinde baskı olmadan yapamazlar.**”[3]

Bu zalimlikten kurtulmak için girişilen bir çabada ise, ezen sınıfı oluşturan maddi temeli ortadan kaldırmadan, son kertede arzu edilen ulusların eşitliği konumuna erişilemez. Bugün hala okyanusun ötesinde ten renklerinden dolayı insanların oy kullanmalarına bile dolaylı yoldan müdahale ediliyorsa[4], sistemin içinde kendine yer bularak hak temelli bir mücadele yürütmek son tahlilde sorunun kaynağına inemediği için hiçbir işe yaramamaktadır. Ulusal sorunun çözüm yolu ise uluslar arasında tam hak eşitliğine dayanan sosyalist bir iktidar ve ulusların ötesine geçen komünist bir devrimden geçer.

Ulusal Mesele, Dünya’da ve Türkiye’de Azınlık Ulusların Yönelik Baskıya Dair Oryante Edici Başka Yazılar:

- <http://yenikomunizm.com/bir-inkarin-tarihi-24-nisan-ermeni-soykiriminin-baslangici/>
- <http://yenikomunizm.com/afrin-insan-haklari-raporu-bir-katliamin-anlattiklari-ve-gercek-kurtulus-uzerine/>

- <http://yenikomunizm.com/suleyman-soylunun-kurtlere-yonelik-aciklamalari-ne-anlama-geliyor/>
 - <http://yenikomunizm.com/kurtlerin-kiyimi-amerikan-cikarlarina-karsi-mucadele-ve-insanligin-cikarlari/>
 - <http://yenikomunizm.com/siyahi-halkin-ezilmesi-bu-sistemin-isledigi-suclar-ve-ihtiyacimiz-olan-devrim/>
 - <http://yenikomunizm.com/revolution-holokostun-dogasi-hakkindaki-soruya-cevap-veriyor/>
-

Dipnotlar:

[1] <http://yenikomunizm.com/dersimde-bitmek-bilmeyen-orman-yanginlarina-dair-bazi-notlar/>

[2] Kaypakkaya, İbrahim. *Bütün Eserleri*. 7. Baskı . Nisan Yayıncılık, 2016.

[3] <http://yenikomunizm.com/bir-inkarin-tarihi-24-nisan-ermeni-soykiriminin-baslangici/>

[4] <http://yenikomunizm.com/georgianin-secmen-bastirma-yasasi-sistemin-zirvesinde-ve-toplumin-butun-katmanlarinda-celiskiler-devam-ediyor/>